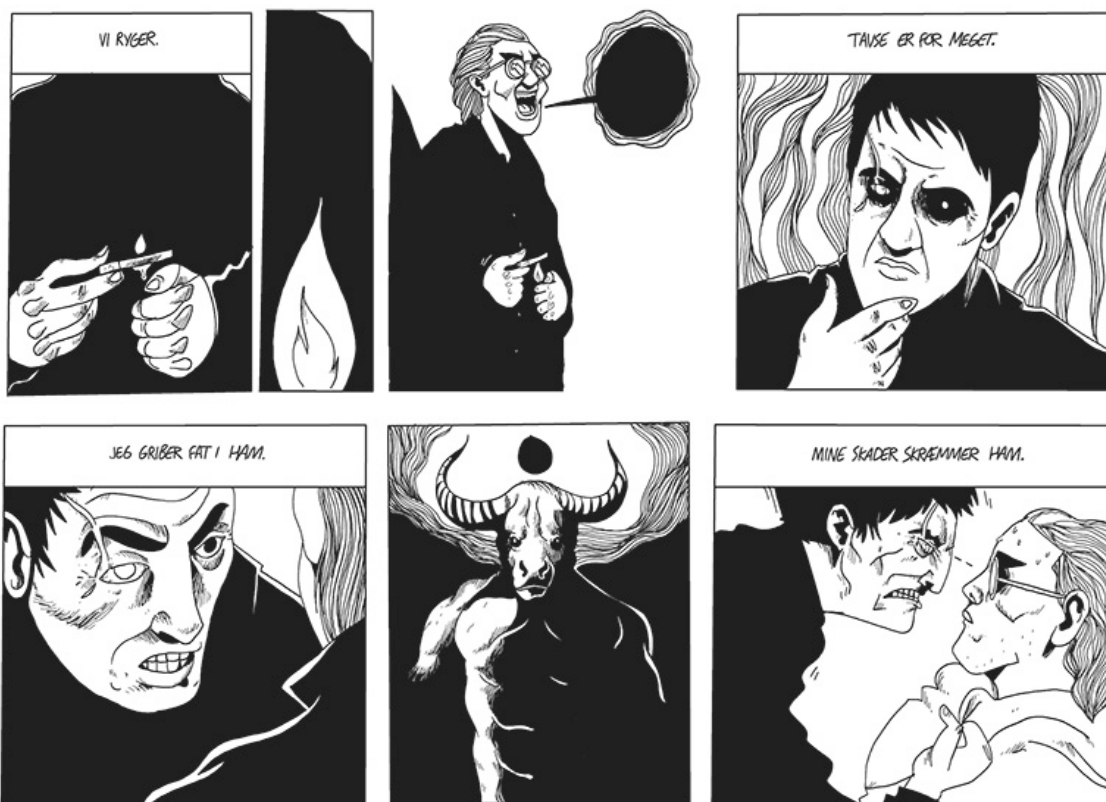

Kultur / **Bøger**

Volden er en trussel, han er på flugt fra selv når han er midt i det

ANMELDELSE / 09.03.16

Med tre album på tre år har Halfdan Pisket skabt et af de mest imponerende og slagkraftige danske tegneserieværker de seneste mange år. *Dansker* er trilogiens sidste bind.

Felix Rothstein

Med *Dansker* fuldender Halfdan Pisket sit imponerende projekt og slår sin position som en af de mest løfterige og talentfulde serieskabere herhjemme fast. Trilogien er uden tvivl et vigtigt bidrag til samtidslitteraturen og et dansk tegneseriehovedværk med international klasse.

Ligesom de to første bind er *Dansker* baseret på Halfdan Piskets samtaler og interviews med hans far, der kom til Danmark fra Tyrkiet i 70'erne. *Desertør* er den biografiske fortælling om farens ungdom og voldsomme møde med (og flugt fra) militæret i Tyrkiet. I *Kakerlak* fortæller Halfdan Pisket om farens omtumlede liv som gæstearbejder med falsk navn og falsk pas i Helsingør, København og Aalborg i 80'erne. Om håbløse forelskelser og kriminalitet, der ender med et voldsomt overfald, der nær er ved at slå ham ihjel, men i sidste ende kun koster James synet på det ene øje som pant for hans liv.

Dansker foregår på Amager og på Christiania i 90'erne. Det er *Beverly Hills*, Brian Laudrup mod Brasilien og rockere på Staden. Meget af handlingen fortaber sig i hashtåger, mareridt og desillusioneret ligegyldighed. Livet glider forbi James, der nærmest automatisk handler hash fra sit skalkeskjul i et vaskeri, mens han går til møder med socialrådgivere, sagsbehandlere, kommunalmedarbejdere og spiller offer og hæver checken hver måned: »Så er det mit arbejde at være patient.« Imens kæmper han med at komme væk fra volden, med at finde en plads i det danske samfund og med at finde ud af at være en far til sine børn.

Der er ikke de store overraskelser på spil i *Dansker*, der for så vidt ligner både *Desertør* og *Kakerlak*. Men det er stilsikkert tegnet og stensikkert fortalt.

Overalt stirrer voldens tomme øje. Sorte eller hvide cirkler – ofte i skikkelse af noget helt andet end et øje: en sol, en måne, tromlen i en vaskemaskine – overvåger og hjem søger hele tiden James Pisket. Det er det samme øje, der i *Desertør* kiggede fra de tyrkiske soldaters ”ansigtsløse” hoveder og det samme øje, der i *Kakerlak* kiggede fra politiets og Vesterbro-gangsternes hårde ansigter: De her cirkler, som læseren mere og mere paranoid hele tiden finder flere steder, er et af Halfdan Piskets stærkeste grafiske greb. Uanset om det er i velfærdssamfundets bureaukrati, i Christianias kriminelle miljø eller i taxaens bakspejl møder James øjne, der fortæller ham, at han er fremmed, én der ikke hører til. De giver *Dansker* en urolig og konstant sitrende stemning og fungerer som en visuel kontrast til James' eget blinde øjes mælkehvide hinde.

Men selvom volden hele tiden er til stede, dyrker *Dansker* den ikke. Halfdan Pisket lader gangsterromantikken blive ved *Scarface*-plakaten i James' soveværelse. Volden er en trussel, han er på flugt fra selv når han er midt i det. *Dansker* er fortalt næsten uden talebobler og den ordknappe tekst (der er blevet tydeligt bedre siden *Desertørs* for kantede staccatto) er personlig og meget oprigtig. Og det kan virke helt paradoksalt, hvor følsomt, rørende og næsten omsorgsfuldt Halfdan Pisket skildrer de mest voldelige optrin. Men det er absolut en af *Danskers* store styrker.

Halfdan Pisket, der er uddannet fra Kunstakademiet, viser endnu engang, at han har et utrolig højt teknisk niveau. Han balancerer det groteske med det nøgterne i sine kontrastfyldte tegninger og fortællingen veksler elegant overbevisende mellem et *straight* handlingsforløb og en en symboltung montagestil, der aldrig bliver plat eller banal.

Da jeg bladrede bogen igennem anden gang slog det mig, hvor imponerende hver enkelt rude er. I gennemlæsningen lægger man ikke mærke til det, men når man giver sig tid til at kigge nærmere bliver det klart hvor gennemkomponeret alle ruderne er. Selv den mest undseelige tegninger har en både grafisk og fortællende styrke, der gør Halfdan Piskets tegneserier til noget helt særligt. Selv fyldet virker relevant. Alle tegninger kan stå alene, men peger samtidig tydeligt, dynamisk og elegant videre til de billeder der følger efter.

Og selvom Halfdan Pisket har en meget distinkt og letgenkendelig streg væver en række inspirationer og referencer sig ubesværet ind i *Dansker*: én rude er et *Apocalypse Now*-citat, tegningerne fra James' *Anders And*-blade bevæger sig ud i fortællingen mens hans Christiania-venner nogle gange ligner noget, der er hentet fra Henry Heerups grafiske billedkunst.

Halfdan Pisket sætter et fornemt punktum for sin kraftpræstation af en trilogi. Og selvom det kun lige er blevet forår, har vi med *Dansker* allerede har fået en af årets bedste danske tegneserier.

FAKTA

Halfdan Pisket,
Dansker, Forlaget
Fahrenheit

152 sider, 150,- kr.
Udkommer 10. marts.

